

Meenutused

Tartus ma isa Andreasega kokku ei puutunud - ajal, mil hakkasin käima katoliku kirikus (1986) oli ta Tartust juba ära. Kohtusin temaga, kui käisime Toivo Reitaluga (Toivo initsiatiivil) 1991. aasta maikuus tal külas Džambulis Kasastanis. Toivo tundis isa Andreast juba 1970-ndate aastate algusest. Meie külaskäik ei olnud pikk, vast umbes 3 päeva ning mäletan, et ega isa Andreasel ei olnud kaugeltki kogu aeg mahti meiega tegeleda - pigem jutustasime Toivoga omavahel. Kuid siiski sai vesteldud ka isa Andreasega.

Isa Andreas oli kaputsiinlane ning seda oli ka näha. Tema eluviis oli äärmiselt tagasihoidlik ning aeg oli pühendatud Jumalale ja kogudusele.

Kogudusetööst rääkisime, kuid nii pika aja tagant eriti ei mäleta enam. Mäletan, et kogudus koosnes tal küllalt suures osas nn Volga-sakslastest, keda algul oli üsna palju, kuid kelledest paljud olid juba suundunud tagasi (Ida-)Saksamaale. Nii et kogudus ei olnud arvukas, kuid Eestimaaga võrreldes olid mastaabid muidugi hoopis teised.

Väga palju aega pühendas isa Andreas Jumalale. Mulle jäi mulje, et ta püüdis esmajoones süstematiseerida Jumala toimimist siin meie maailmas. Algul arvatavasti lihtsalt enda jaoks, hiljem aga ka teiste jaoks. Kokkuvõttes väljendus see mitmes keskmise paksusega korralikult trükitud raamatus. Mäletan kahte raamatut, aga neid võis olla ka rohkem. Neis esitas isa Andreas oma maailmavaate, mis tema kui preestri jaoks tähendas Piiblis kirjeldatu sidumist konkreetsete ajaloosündmustega, Maa geoloogilise ja bioloogilise evolutsiooniga. Isa Andrease piiblitõlgendus oli küllaltki sõna-sõnaline. Nii et lähtekohaks oli Piibli tekst ning edasi viis ta erinevad teadusandmed lihtsalt pühakirja konteksti.

Suures osas on need raamatud kantud isa Andrease maailmavaatest ning kaasaegse piibliuurimise seisukohalt vananenud. Mis aga oli muljetavaldav, oli isa Andrease poolt ära tehtud tohutu töö oma maailmavaate süstemaatiliseks esitamiseks. Ehkki ilma vastava erihariduseta, oli tema lugemus erinevate teadusvaldkondade osas tõeliselt muljetavaldav.

Vestlustes ei surunud isa Andreas oma vaateid ega seisukohti peale. Ta oli alati tagasihoidlik ja abivalmis preester.

[Kahjuks ma ei leidnud enam tema kahte raamatut. Küllap on need meil maal või siin keldris paljude teiste raamatute seas. Oleks sellest rohkem kirjutanud - praegu on vaid põgus mulje, mis mul omal ajal neist jäi.]